

Strukturfonderna
Ank. 2009 -10- 14
Dnr

1 Sammanfattning

Småprojektet har arbetat utifrån tidigare Interregprojekt och erfarenheter från de i Grensekommittén ingående kommunernas personal samt olika organisationer och myndigheter i Sverige och Norge som på olika sätt arbetar med äldreomsorg, presenterat ett förslag till ett treårsprojekt skulle kunna se ut. Även omvärldsanalyser har legat till grund för förslaget.

Förslaget utgår ifrån de "de fem sinnen" betydelse för hur gamla mår för att forma en framtida vård och omsorg som integrerar olika expertkunskaper som idag finns. En framtida vård som är bättre för de gamla och som blir mer attraktiv för nuvarande och framtida personal. Ännu har ingen kommun satt ihop alla kunskapsdelar för vård och omsorg av gamla, till en helhet. Mycket handlar idag om att bli optimal, inte minst ekonomiskt inom en avgränsad del, s.k. stuprörsmodellen och mycket sällan om att ha det övergripande perspektivet i en horisontell dimension.

Två modeller kan gälla för ett framtida arbete över gränsen för att uppnå målet om en bättre och mer attraktiv äldrevård och omsorg. Den ena är att arbeta med ett över gränsen gemensamt förändringsarbete för all personal inom i första hand äldrevård och omsorg, i vilken alla olika delar enligt ovan sätts in i en ram för övergripande kunskapsutveckling. Ett arbetssätt som kräver stora resurser i både tid och pengar. En annan väg är att bygga vidare på de erfarenheter som finns när det gäller över gränsen gemensamma ledarutvecklingsprogram för chefer och ledare inom kommunala förvaltningar.

Utvecklingsarbetet bör ske i form av fyra utbildningsdagar per termin under en treårsperiod med en för varje utbildningsdag gemensam inledning av kvalificerade föreläsare för att övergå i gemensamma workshops med deltagare från de i projektet ingående kommunerna. Däremellan bör fördjupningsarbete för deltagarna ske i respektive hemkommun.

Samarbetet med NGO organisationer är en mycket viktig del för att uppnå ett bra resultat. Modern teknik är fullt möjlig att använda för att presentera föreläsningarna för fler på ett bredare sätt. Det är dock relativt kostsamt medtanke på upphovsrätter och redigering.

Personalen upplever idag problem med att klara av vardagsarbetet i kommunernas äldreomsorg, vilket leder till svårigheter att engagera personalen till nödvändigt utveckling av samarbetet över nationsgränsen.

Grensekommitténs AU har gjort bedömningen att ett treårsprojekt för närvarande tyvärr måste anstå på grund av nuvarande mycket ekonomiskt ansträngda läge. Också eventuella förändringar från de båda ländernas regeringar vad gäller för sakområdet relevanta propositioner kan påverka förutsättningarna.

2. Projektets bakgrund

Kommunerna i Grensekommittén ser hoten i framtiden men också möjligheterna att möta framtidens utmaningar med att fördjupa samarbetet. Detta för att klara att möta den demografiska utvecklingen som bland annat innebär ett allt större behov av vård och omsorg och därmed ökat behov av välutbildad personal. Projektet skall ta som utgångspunkt de resultat som framkommit i tidigare genomförda projekt, såsom "Hälsosamarbete över gränsen" och "Gränsborna". Målet är att hitta metoder för att i ett i tid längre projekt, arbeta för en effektivare resursanvändning inom området hälsa och omsorg för gamla och äldre. Målet är också att höja kompetens och status för motsvarande arbeten och därmed kunna rekrytera personal lättare, också personal med invandrarbakgrund, som skall kunna arbeta i hela gränsregionen både på den svenska och norska sidan.

3. Projektbeskrivning, målgrupp, resultat och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning

En stor del av arbetet har handlat om genomgång av andra, tidigare och pågående projekt inom Interreg både i Norden och i övriga Europa för att kunna bygga vidare på redan gjorda erfarenheter från projekt som fått medfinansieringsbidrag från EU. Arbetet har skett både i form av möten med berörda personer/projektmedverkande. För att förankra målsättningen för ett framtida långsiktigt projekt har ett antal sammanträden hållits med både Grensekommitténs AU och dess styrelse samt möten med personal inom äldreomsorgen. En för de i projektet ingående kommunerna gemensam konferens hölls den 4 maj då ett förslag presenterades för hur inriktningen/innehållet i ett framtida projekt skulle kunna se ut. Ramen för förslaget handlade om att utifrån "de fem sinnen" och dess betydelse för hur gamla mår och deras välbefinnande, forma en framtida vård och omsorg som integrerar alla olika expertkunskaper som finns på området. Konferensen innehöll tre delar

- sinnenas betydelse för en gammal person
- det förbyggande arbetets betydelse och möjligheter, livsstilsfrågor
- skadeförebyggande arbete för äldre

De norska kommunerna har bl.a. sedan länge stor kunskap om organiserat samarbete med NGO-organisationer och de svenska har bl.a. kunskap om skadeprevention för äldre. Genom ett treårsprojekt för äldreomsorgen skulle de norska kunskaperna komma till nytta för de svenska kommunerna och vice versa, ett gränsöverskridande mervärde.

3.2 Målgrupp

Målgrupp har varit kommunledningarna och personal inom vård- och omsorgssektorn som berör äldre och gamla för att förankra innehållet i ett långsiktigt projekt. Ledningen för Småprojektet har haft ett antal möten med berörda ledningar men på grund av stor belastning för all personal inom verksamhetsområdet har inte målsättningen uppnåtts vad gäller den delen. Näringslivskontakt med Carema AB (entreprenör för äldreomsorg i Årjängs kommun) har tagits för att säkerställa deras medverkan i ett längre projekt. Carema AB är positiva till att medverka i ett treårsprojekt.

3.3 Resultat och resultatindikatorer

Att använda metoden och kunskapen om " de fem sinnena" och deras betydelse för den gamla, med deltagande av mycket kvalificerade föreläsare/inspiratörer, är en förutsättning för att lyckas uppnå målen i ett treårsprojekt.

Ett förslag till treårsprojekt har tagits fram. Då kommunledningarna för närvarande inte ansett sig ha ekonomisk eller personell möjlighet att fördjupa arbetet med sin personal enligt ovan har resultatet inte varit möjligt att mäta i alla delar.

3.4 Övrigt

En erfarenhet man kan dra av detta småprojekt är att personbyte på nyckelpositioner samt inte minst en finansiell kris som nu pågår förändrar förutsättningarna för ett projekt som detta.

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projektslut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.			
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	50	20	
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.			
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	20	20	
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.			
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.			
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i projektaktiviteter.			
Resultat indikatorer			
(A) Antal formella gränshinder som projektet bidrar till att undanröja.			
(A) Antal undanröjda upplevda gränshinder.	1	0	fortfarande upplevs mycket av gränshinder då man arbetar i två

			kulturer.
(A) Antal kvinnor som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.			
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och praktik			
(A) Antal kvinnliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.			
(A) Antal manliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.			
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.			
(B) Etablerade institutionella samarbeten.	1	0	Dette lot seg ikke gjøre, da tidspunktet for videreføring av prosjektet ikke var riktig
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.			

5. Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Gränsregionalt mervärde

Om ett huvudprojekt kommer till stånd enligt det presenterade förslaget skulle det gränsregionala medvärdet öka.

5.2 Bättre miljö

Om ett projekt kommer till stånd blir det ett effektivare resursutnyttjande och därmed mindre resor vilket påverkar både miljön, arbetsmiljö och upplevd miljö.

5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Om ett huvudprojekt kommer till stånd skulle utbildning och rekrytering till vård- och omsorgssektorn bli mera attraktiv och få högre status, vilket skulle gynna en jämnare könsfördelning det vill säga fler män som idag är underrepresenterade i den här sektorn.

5.4 Etnisk mångfald och integration

Om ett huvudprojekt kommer till stånd skulle även integration och etnisk mångfald få ett ökat genomslag.

6. Informationsinsatser och skyltning av projektet

Småprojektet har vid alla möten inklusive konferens betonat att projektet fått stöd från EU och skulle kunna få fortsatt stöd i ett huvudprojekt. Information har hela tiden getts, att utan EU's stöd skulle inte projektarbetet vara möjligt.

Sten E. Hansen

Christine